

Zorgen om kinderen? Zorg voor verbinding!



Column
Linda Terpstra

Groeiende zorg om weggelopen meisjes', kopten de kranten onlangs. Het ging om bezorgde ouders die maar één ding willen: kom terug!

Als kinderen weggelopen uit instellingen dan is dat zorgwekkend. Altijd. Het zijn namelijk de meest kwetsbare kinderen waar we als samenleving verantwoordelijk voor zijn. Als twee jonge meiden weglopen uit de instelling waar je verantwoordelijk voor bent, is dat dus ook zo. Je moet er niet aan denken wat er allemaal kan gebeuren of gebeurd is. Gelukkig werden de twee meisjes waar het deze keer om ging na enkele dagen teruggevonden, maar het laat onverlet dat deze gebeurtenis tot nadenken stemt.

Mijn eerste zorg gaat uit naar de betrokken meisjes en hun directe omgeving, dierbaren, ouders. Ver-

volgens heb ik zorg over wat dit betekent voor de andere meisjes van de behandelgroepen. Wat betekent dit voor ons leer- en leefklimaat? Hoe kunnen en willen we hiermee omgaan? Wat kan anders, beter?

Deze kinderen en jongeren zijn niet zomaar op ons aangewezen, maar omdat hun zorgvraag complex is. Om die complexiteit goed te begrijpen, wil ik eerst iets over onze doelgroep vertellen.

Het zijn kinderen met verschildende en ernstige problematiek, vaak in combinatie met stoornissen en/of traumatisering in de vroege kindertijd. Soms hebben ze een (licht) verstandelijke beperking, vaak zijn onze meiden seksueel misbruikt door volwassenen. Kinderen die rondlopen met de gevolgen van trauma omdat er in de directe omgeving mishandeling, misbruik

en verwaarlozing in het spel was. Kinderen die te maken hadden met geweld en/of loverboyproblematiek. Kinderen die zichzelf verwonden of suïcidaal zijn. Kinderen met meervoudige en/of ernstige psychiatrische problematiek. Allemaal slachtoffers van ernstige gezinsproblematiek met meervoudige kwetsbaarheden.

Het is helaas realiteit dat sommige van deze kinderen de neiging hebben om zich te onttrekken aan hun behandeling. Of aan het toezicht van volwassenen. Soms is er een lage behandelmotivatie; 'volwassenen zijn toch niet te vertrouwen'. Het risico dat zij van huis of uit de instelling weggelopen, is daarvoor hoog. Een andere dreiging vormen criminelen zoals loverboys en mensenhandelaren. Die hebben er belang bij een kind aan het toezicht van volwassenen of de hulpverlening te onttrekken. En schuwen daarbij weinig middelen.

Als er, vanwege het weggelopen, een crisis speelt zou de zorg tijdelijk

Het is helaas realiteit dat sommige van deze kinderen de neiging hebben om zich te onttrekken aan hun behandeling

intensiever moeten kunnen. Doen wat nodig is in die specifieke situatie, of bij permanente onveiligheid. Dus liever niet: overplaatsen van crisisopvang of een crisispleeggezin naar de gespecialiseerde GGZ of de gespecialiseerde Jeugdzorg. En als laatste 'redmiddel' de gesloten opname. Hierdoor raken deze kinderen - onze kinderen- geïsoleerd van het gewone leven, waar ze zich

toch al niet mee verbonden voelen. Wat deze kwetsbare doelgroep nu juist nodig heeft is een warme, kindvriendelijke, veilige en ontwikkelingsgerichte omgeving. Dit noemen we in de zorg met een Engelse term 'high intensive care' en 'high secure high safety'. Een aanpak met zo min mogelijk dwang.

Wat ik deze en alle kinderen toewens, die wij (ouders, zorgverleners) onder ons toezicht hebben? Dat ze in verbinding staan of komen te staan met zichzelf en hun omgeving. Als die verbinding er is, kan het verleden een plek krijgen en staat de toekomst voor je open. Ik wens dat kinderen niet belemmerd worden door wat ze hebben meegeemaakt en dat ze weer gelukkig kunnen (gaan) leven. Dromen waarin je gelooft.

Linda Terpstra is voorzitter van de raad van bestuur van Fier. Fier is behandel- en expertisecentrum op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties